

Spis treści

Przedmowa	XI
Wykaz skrótów	XV
Wykaz literatury	XIX
Wykaz orzecznictwa	XXXIII
Rozdział I. Konstytucyjny i prawnomiędzynarodowy standard udziału jednostki w postępowaniu sądowoadministracyjnym	1
§ 1. Uwagi wstępne	1
§ 2. Zasada równouprawnienia stron w postępowaniu sądowoadministracyjnym	7
§ 3. Konstytucyjne prawo do sądu i jego komponenty jako wyznacznik pozycji strony w postępowaniu sądowoadministracyjnym	25
§ 4. Konstytucyjna gwarancja instancyjności postępowania a problem udziału strony	38
§ 5. Kontekst prawnoporównawczy	41
Rozdział II. Pojęcie gwarancji procesowych udziału stron w postępowaniu sądowoadministracyjnym	45
§ 1. Uwagi ogólne	45
§ 2. Rodzaje gwarancji procesowych	51
§ 3. Gwarancje udziału stron w innych postępowaniach	52
I. Uwagi wstępne	52
II. Udział strony w postępowaniu karnym	53
III. Udział strony w ogólnym postępowaniu administracyjnym	58
IV. Udział strony w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym	61
§ 4. Gwarancje prewencyjne udziału strony w toku postępowania sądowoadministracyjnego	64
I. Uwagi wstępne	64
II. Etap wstępny postępowania	66
1. Uprawnienia skarżącego	66
2. Pozycja prawna organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi i gwarancje jego udziału w postępowaniu	71

III. Podstawowe uprawnienia stron w toku postępowania przed sądem I instancji	73
IV. Problem zgłoszenia zastrzeżeń	79
V. Rozstrzygnięcie sprawy przez sąd I instancji	81
VI. Postępowanie przed sądem II instancji	82
1. Uwagi wstępne	82
2. Udział strony w postępowaniu ze skargi kasacyjnej	83
VII. Pozycja uczestnika postępowania	85
Rozdział III. Typologia przypadków	87
§ 1. Pozbawienie możliwości obrony praw – uwagi wstępne	87
§ 2. Analiza przypadków	88
I. Brak poinformowania o terminie rozprawy	88
II. Pominięcie strony bądź uczestnika postępowania	91
III. Nieustanowienie pełnomocnika z urzędu	96
IV. Inne przypadki	98
1. Przedwczesne zamknięcie rozprawy i wydanie wyroku	98
2. Nieodroczenie rozprawy	98
3. Braki formalne orzeczenia	99
4. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego	101
5. Niedoręczenie odpisu właściwej skargi	102
6. Naruszenie przepisów dotyczących wyłączenia sędziego ...	102
7. Pominięcie pełnomocnika – szczególny przypadek	103
8. Przedwczesne odrzucenie skargi	103
V. Odmowa stwierdzenia pozbawienia strony możliwości obrony praw	104
VI. Podsumowanie	106
§ 3. Pozbawienie możliwości działania – analiza orzecznictwa	107
I. Uwagi wstępne	107
II. Analiza przypadków	107
Rozdział IV. Pozbawienie możliwości obrony praw a pozbawienie możliwości działania	113
§ 1. Uwagi wstępne	113
§ 2. Pozbawienie możliwości obrony praw jako podstawa nieważności – istota	114
§ 3. Pozbawienie możliwości obrony praw – elementy konstytutywne	120
I. Naruszenie przepisów procesowych jako warunek pozbawienia możliwości obrony praw	121
II. Znaczenie pojęcia „pozbawienie możliwości obrony praw”	127
III. Obrona praw w postępowaniu sądownoadministracyjnym	132
§ 4. Pozbawienie możliwości działania jako podstawa wznowienia postępowania – istota	139

I. Naruszenie prawa a pozbawienie możliwości działania	140
II. Możliwość działania a możliwość obrony	143
Rozdział V. Pozbawienie możliwości obrony praw jako podstawa skargi kasacyjnej i zażalenia – zagadnienia procesowe	145
§ 1. Uwagi wstępne	145
§ 2. Uwarunkowania historyczne	146
§ 3. Skarga kasacyjna w postępowaniu sadowoadministracyjnym – model środka prawnego	149
§ 4. Podstawy skargi kasacyjnej w postępowaniu sadowoadministracyjnym	155
§ 5. Podmiot uprawniony do podniesienia zarzutu nieważności postępowania na podstawie art. 183 § 2 pkt 5 PPSA	163
§ 6. Nieważność postępowania jako przesłanka orzeczenia autokontrolnego	173
§ 7. Ocena pozbawienia możliwości obrony praw w kontroli instancyjnej	180
I. Uwagi wstępne	180
II. Granice kognicji Naczelnego Sądu Administracyjnego w przypadku nieważności postępowania	180
III. Skład orzekający	188
IV. Postępowanie dowodowe w postępowaniu ze skargi kasacyjnej	188
V. Orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego w razie stwierdzenia pozbawienia strony możliwości obrony praw	196
1. Uwagi wstępne	196
2. Podstawa nieważności a konstrukcja orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego	201
3. Orzekanie o kosztach postępowania ze skargi kasacyjnej w przypadku stwierdzenia nieważności postępowania	203
VI. Skutki orzeczenia kasacyjnego	209
§ 8. Nieważność jako przesłanka uwzględnienia zażalenia w postępowaniu sadowoadministracyjnym	210
Rozdział VI. Pozbawienie możliwości działania jako podstawa skargi o wznowienie postępowania sadowoadministracyjnego	213
§ 1. Istota skargi o wznowienie postępowania sadowoadministracyjnego	213
§ 2. Podmiot uprawniony do złożenia skargi o wznowienie postępowania sadowoadministracyjnego z uwagi na pozbawienie możliwości działania	219
§ 3. Skarga o wznowienie postępowania jako pismo strony	222
§ 4. Termin do złożenia skargi o wznowienie postępowania	225

Spis treści

---

§ 5. Właściwość i skład sądu	233
§ 6. Specyfika postępowania ze skargi o wznowienie postępowania na podstawie nieważności	236
I. Uwagi wstępne	236
II. Badanie formalne skargi o wznowienie postępowania	237
III. Badanie na posiedzeniu niejawnym	238
IV. Badanie dopuszczalności wznowienia postępowania	241
V. Rozpoznanie istoty sprawy	244
VI. Koszty postępowania	247
Rozdział VII. Pozbawienie możliwości obrony a podstawy skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia oraz wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia	251
§ 1. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	251
§ 2. Pozbawienie możliwości obrony praw a unieważnienie prawomocnego orzeczenia	256
Zakończenie	259
Indeks rzeczowy	263